

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2555 ประกอบด้วย ครูวิชาการ จำนวน 136 คน และครูผู้สอน จำนวน 137 คน รวมประชากรทั้งหมด 273 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 ; อ้างถึงในพิสนุ พงศ์ศรี, 2551 : 109) ได้กลุ่มตัวอย่างครูวิชาการจำนวน 103 คน และครูผู้สอนจำนวน 103 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย คือ ครูวิชาการและครูผู้สอนซึ่งมีลักษณะเป็นชั้นภูมิแล้วสุ่มให้กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเขตอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเขตอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินงาน ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมิน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และการประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจและสอบถาม

2.2 ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย

2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม ตรงกับสภาพจริง และหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน คือ

2.4.1 นายสุภาพ เผ่าเวียงคำ วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลื้มพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นางอัจฉรา ฉายวิวัฒน์ วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 นางสาวรั้วสวลัย สนทนา วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการสอนวิทยาศาสตร์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองจิวหนองไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9888

2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นหนังสือต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขออนุญาตออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภอปะคำ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลและนัดหมายวันเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 206 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. กรอกรหัสแบบสอบถาม และกำหนดตัวเลข แทนค่าข้อมูลในแต่ละข้อ

3. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

3.2 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูวิชาการ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมาย และการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตาราง ประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายข้อมูลของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 99-100)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูวิชาการ โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test แบบ Independent Samples Test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับที่ระดับ นัยสำคัญ .05

3.4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูวิชาการ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe ' Method) กำหนด ค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ นำเสนอ ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2552 : 63)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้
(ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2552 : 63)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระแก่กัน ในการเปรียบเทียบความเห็นของครูที่มีต่อบทบาทบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยวิเคราะห์ด้วยค่า t - test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 322)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left(\frac{N_1 S_1^2 + N_2 S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right) \left(\frac{N_1 + N_2}{N_1 N_2} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	\bar{x}_1, \bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1, S_2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	N_1, N_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ โดยวิเคราะห์การ แปรปรวนทางเดียว โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แล้วใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe ' Method) ใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2552 : 65)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่าที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
	MS_{within}	แทน	ค่า Mean Square Within Group
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม